ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2020/2123

z 11. novembra 2020,

ktorým sa Nemeckej spolkovej republike a Dánskemu kráľovstvu udeľuje výnimka pre kombinované sieťové riešenie (tzv. combined grid solution) Kriegers Flak v súlade s článkom 64 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943

[oznámené pod číslom C(2020) 7948]

(Iba dánske a nemecké znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou ([1]) (ďalej len „nariadenie o elektrickej energii“, a najmä na jeho článok 64,

po informovaní členských štátov o žiadosti,

keďže:

1. POSTUP

(1) Dánske a nemecké orgány 1. júla 2020 predložili Európskej komisii žiadosť o výnimku pre kombinované sieťové riešenie (tzv. combined grid solution) Kriegers Flak (ďalej len „KF“) v súlade s článkom 64 nariadenia o elektrickej energii.

(2) Európska komisia 7. júla zverejnila žiadosť o výnimku na svojom webovom sídle ([2]) a vyzvala členské štáty a zainteresované strany, aby do 31. augusta 2020 predložili svoje pripomienky. Členské štáty boli 13. júla 2020 na zasadnutí pracovnej skupiny Rady pre energetiku informované aj o tom, že žiadosť o výnimku bola podaná a že možno predkladať pripomienky.

2. KOMBINOVANÉ SIEŤOVÉ RIEŠENIE KRIEGERS FLAK

(3) Kriegers Flak ako zemepisná oblasť označuje útesy v Baltskom mori, ktoré sa rozprestierajú v hospodárskych zónach Dánska, Nemecka a Švédska. Tieto útesy vytvárajú relatívne plytké vody. Dánsko, Nemecko aj Švédsko v roku 2007 prejavili záujem vybudovať v tejto oblasti veterné parky. Prevádzkovatelia prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“) zo všetkých troch členských štátov pôvodne zvažovali možnosť vytvoriť spoločný projekt, ktorý by spájal projekty rozvoja v tejto oblasti. Od roku 2010 bol projekt vybudovania veterného parku napojeného na dve krajiny (tzv. hybridný projekt) realizovaný len dánskym a nemeckým prevádzkovateľom prenosovej sústavy.

(4) V žiadosti o výnimku sa uvádza, že hlavným cieľom navrhnutia KF ako hybridného projektu bolo zvýšiť využívanie prepojenia medzi veternými parkmi a ich príslušnými pobrežnými prenosovými sústavami sprístupnením tejto kapacity na účely medzioblastného obchodu, pokiaľ nie je v plnom rozsahu potrebná na prepravu elektriny vyrobenej veternými parkmi na pobrežie.

([1]) Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54.

([2]) https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/derogation_decisions2020v1.pdf.

(5) Koncom roka 2010 podpísali spoločnosti Energinet.dk (dánsky PPS) a 50Hertz (nemecký PPS pre túto oblasť) dohodu o grante v súvislosti s príspevkom z Európskeho energetického programu pre oživenie (ďalej len „EEPO“) vo výške 150 miliónov EUR. Projekt KF bol v roku 2013 zahrnutý do prvého zoznamu projektov spoločného záujmu (ďalej len „PSZ“), ktorý je pripojený k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1391/2013 ([3]). Koncepcia KF vrátane koncepcie týkajúcej sa predpokladaného postupu pre toky elektriny v prípade preťaženia (ďalej len „riadenie preťaženia“) bola predmetom intenzívnych diskusií so zainteresovanými vnútroštátnymi regulačnými orgánmi v oblasti energetiky a bola opísaná aj v rámci kontaktov s Európskou komisiou.

(6) KF ako rozsiahlejší projekt je spojením týchto častí (ďalej pozri aj obrázok 1):

a) Parky Baltic 1 a Baltic 2, ktoré sa nachádzajú v nemeckých oblastiach Baltského mora. Baltic 1 bol uvedený do prevádzky v roku 2011 a má kapacitu 48 MW. Baltic 2 bol uvedený do prevádzky v roku 2015 a má kapacitu 288 MW.

b) Veterný park nazývaný aj Kriegers Flak, ktorý sa nachádza v dánskych oblastiach Baltského mora. Tento veterný park s kapacitou 600 MW má byť uvedený do prevádzky v roku 2022.

c) Prepojenie nemeckých veterných parkov s prenosovou sústavou na pobreží Nemecka s kapacitou približne 400 MW a využitím striedavého prúdu s napätím 150 kV na vzdialenosť 136 km bolo uvedené do prevádzky v rokoch 2011 a 2015.

d) Prepojenie dánskeho veterného parku s prenosovou sústavou na pobreží Dánska (v ponukovej oblasti Dánsko 2) s kapacitou 680 MW a využitím striedavého prúdu s napätím 220 kV na vzdialenosť 77 až 80 km bolo uvedené do prevádzky v roku 2019.

e) Meniareň v Bentwisch, Nemecko, ktorá asynchrónne prepája synchrónne oblasti severnej a kontinentálnej Európy.

f) Dva vysokonapäťové káble na striedavý prúd prepájajúce veterné parky Kriegers Flak a Baltic 2 s kapacitou 400 MW na vzdialenosť 24,5 km.

g) Na účely prepojenia plošín Kriegers Flak a Baltic 2 museli byť obe tieto plošiny na mori rozšírené.

h) Hlavný riadiaci systém prepojovacej prevádzky (*Master Controller for Interconnector Operation* – MIO). MIO v reálnom čase kontroluje výkonové toky cez meniareň, spúšťa protiobchodovanie v prípade preťaženia z dôvodu vyššej než odhadovanej výroby veternej energie, podľa potreby ako krajné riešenie spúšťa obmedzenie výroby veterných parkov na mori a aby sa zaistila stabilita napätia, upravuje stanovené bodové hodnoty napätia a jalového výkonu v meniarni. Takisto v hodinových intervaloch prognózuje zostávajúcu prenosovú kapacitu, ktorá sa má sprístupniť na trh.

(7) Z uvedených aktív sa žiadosť o výnimku netýka veterných parkov, ktoré sú formálne súčasťou projektu KF [ktorý sa preto považuje za obmedzený na aktíva prenosovej sústavy uvedené v písmenách c) až h)].

([3]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1391/2013 zo 14. októbra 2013, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, pokiaľ ide zoznam projektov spoločného záujmu pre Úniu (Ú. v. EÚ L 349, 21.12.2013, s. 28).

Obrázok 1

Mapa oblasti projektu KF a hlavných prvkov sústavy

(8) Okrem toho, len aktíva uvedené v písmenách e) až h) priamo súvisia s prepájaním národných sietí. Preto boli z fondov EÚ spolufinancované len tieto aktíva (označené v obrázkoch 1 a 2 ako „aktíva kombinovaného sieťového riešenia KF“).

Obrázok 2

Aktíva kombinovaného sieťového riešenia KF

3. **POŽADOVANÉ VÝNIMKY**

(9) Cieľom všetkých požadovaných výnimiek je rozdelenie kapacity sústavy KF na hranici ponukových oblastí medzi ponukové oblasti Dánsko 2 (DK2) a Nemecko-Luxembursko (DE-LU) s prioritou pre veterné parky na mori, ktoré sú priamo pripojené na sústavu KF.

(10) Žiadatelia požadujú výnimku pre sústavu KF na základe viacerých ďalej opísaných požiadaviek, ktoré sa všetky týkajú minimálnej kapacity dostupnej na účely obchodu podľa článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii.

3.1. **Článok 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii**

(11) V článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii sa uvádza, že prevádzkovatelia prenosových sústav nesmú obmedziť objem kapacity spojovacích vedení, ktorý má byť sprístupnený účastníkom trhu, ako spôsob riešenia preťaženia vo svojej ponukovej oblasti alebo ako prostriedok riadenia tokov, ktoré vyplývajú z transakcií v rámci ponukových oblastí. Ustanovenia tohto odseku sa považujú za splnené, pokiaľ v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup založený na koordinovanej čistej prenosovej kapacite, je pre medzioblastný obchod dostupných aspoň 70 % prenosovej kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti a zohľadnení nepredvídaných udalostí, ako je stanovené v súlade s usmerneniami pre prideľovanie kapacity a riadenie preťaženia. Nemecké a dánske orgány požadujú, aby sa pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti a zohľadnení nepredvídaných udalostí tento minimálny percentuálny podiel neuplatňoval na celkovú prenosovú kapacitu. Namiesto toho by sa mal uplatňovať len na zostávajúcu kapacitu po zohľadnení celej predpokladanej potrebnej kapacity na prenos energie vyrobenej z veterných parkov pripojených do sústavy KF na pobreží (ďalej len „zvyšková kapacita“).

(12) Preto ak by na prepravu veternej energie na pobreží bolo treba 320 MW zo 400 MW prenosovej kapacity, v súlade so žiadosťou o výnimku by požiadavky podľa článku 16 ods. 8 mali platiť len pre 80 MW. Z toho vyplýva, že ak by aspoň 70 % z 80 MW bolo sprístupnených na účely medzioblastného obchodu, podľa nemeckých a dánskych orgánov by to malo byť postačujúce na splnenie požiadaviek podľa článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii. Kapacita odpočítaná od celkovej kapacity pred výpočtom minimálnej kapacity sprístupnenej na účely obchodu v dennom časovom rámci bude vychádzať z prognóz výroby veternej energie oboma PPS na nasledujúci deň. Nevyužitá kapacita po pridelení kapacity na nasledujúci deň bude sprístupnená na vnútrodennom trhu.

(13) Treba poznamenať, že, ako sa uvádza v žiadosti, tento prístup je v súčasnosti zahrnutý do metodiky výpočtu kapacity regiónu výpočtu kapacity Hansa pre denný a vnútrodenný časový rámec. Projekt Kriegers Flak je súčasťou regiónu výpočtu kapacity Hansa. Národné regulačné orgány regiónu Hansa sa 16. decembra 2018 dohodli na metodike výpočtu kapacity regiónu Hansa. Metodika výpočtu kapacity regiónu výpočtu kapacity Hansa pre dlhodobý časový rámec a aktualizovaná metodika pre denný a vnútrodenný časový rámec ešte nemohli byť dohodnuté medzi príslušnými národnými regulačnými orgánmi tohto regiónu, najmä preto, že nebola dosiahnutá žiadna dohoda, pokiaľ ide o prístup k výpočtu kapacity spojovacieho vedenia Kriegers Flak. Lehota na dosiahnutie dohody bola preto predĺžená v nádeji, že tento postup uplatnenia výnimky objasní danú situáciu ([4]).

3.2. **Články 12, 14, 15 a 16 nariadenia o elektrickej energii**

(14) Články 12, 14, 15 a 16 nariadenia o elektrickej energii na viacerých miestach odkazujú na minimálnu úroveň dostupnej kapacity, ako je stanovená v článku 16 ods. 8 Dánske a nemecké orgány požadujú výnimku na ten účel, aby minimálna úroveň kapacity uvedená v týchto článkoch zodpovedala minimálnej úrovni podľa výpočtu uvedeného vyššie, teda 70 % zvyškovej kapacity.

(15) Komisia to nepovažuje za samostatné žiadosti o výnimku. Dôležitou skutočnosťou je, že článok 64 ods. 1 nariadenia o elektrickej energii neumožňuje výnimky z článku 12 nariadenia o elektrickej energii. Pokiaľ má však výnimka z článku 16 ods. 8 za následok odlišný výpočet minimálnej úrovne kapacity, všetky odkazy na túto minimálnu hodnotu uvedené v nariadení treba chápať ako odkazy na hodnotu stanovenú v rozhodnutí o výnimke.

([4]) Pozri rozhodnutie ACER č. 6/2020 zo 7. februára 2020 k žiadosti regulačných orgánov regiónu výpočtu kapacity Hansa o predĺženie lehoty na dosiahnutie dohody o metodike výpočtu dlhodobej kapacity, https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2006-2020%20on%20extension%20Hansa_LT_CCM.pdf.

3.3. **Sieťové predpisy a usmernenia**

(16) Na základe žiadosti bude výnimka zohľadnená aj pri príslušných procesoch výpočtu kapacity podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 ([5]), ktorým sa stanovuje usmernenie pre prideľovanie kapacity a riadenie preťaženia (ďalej len „PKRP“), nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1719 ([6]), ktorým sa stanovuje usmernenie pre prideľovanie dlhodobých kapacít (ďalej len „PDK“), a nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 ([7]), ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (ďalej len „ZRES“). Ak sa požadujú výnimky z metodík prijatých podľa týchto nariadení Komisie, tieto žiadosti sa nepovažujú za samostatné žiadosti o výnimku, ale za úzko spojené so žiadosťou o výnimku z nariadenia o elektrickej energii. Pokiaľ sa v dôsledku výnimky ustanovenie nariadenia o elektrickej energii na projekt neuplatňuje alebo sa uplatňuje len čiastočne, nebudú sa uplatňovať ani metodiky prijaté podľa právnych predpisov nižšej úrovne, ktoré na príslušné ustanovenie nariadenia o elektrickej energii odkazujú alebo sa oň opierajú.

(17) V žiadosti o výnimku sa ďalej uvádza, že rezervácia kapacity na dlhodobom trhu má vychádzať z kapacity, ktorá ostane po odpočítaní inštalovaného výkonu veternej energie. Rezervácia kapacity v iných časových jednotkách trhu bude vychádzať z kapacity, ktorá ostane po odpočítaní predpokladaných dodávok veternej energie. Hoci sa v žiadosti uvádza, že vo všetkých časových jednotkách trhu treba zamedziť obmedzovaniu výroby veterných parkov na mori (čo sa považuje len za odkaz na veterné parky Baltic 1, Baltic 2 a Kriegers Flak), ktoré je spôsobené rezerváciou cezhraničnej kapacity pre medzioblastný obchod, Komisia považuje túto žiadosť za zamýšľaný dôsledok ostatných požadovaných výnimiek a opísaný prístup k výpočtu a prideľovaniu kapacity, a nie za žiadosť o samostatné výnimky. V žiadosti sa výslovne uvádza najmä to, že pridelená kapacita by mala byť pevná, teda žiadna pridelená prenosová kapacita nemá byť obmedzovaná s cieľom predísť obmedzovaniu výroby veterných parkov na mori.

3.4. **Trvanie požadovanej výnimky**

(18) V žiadosti o výnimku sa požaduje, aby výnimka nadobudla účinnosť spolu s uvedením projektu KF do prevádzky, ktoré sa očakáva v 3. štvrťroku 2020, a bola platná „dovtedy, kým budú veterné parky Baltic 1, Baltic 2 a Kriegers Flak pripojené ku KF“. Ďalej spomína časové obmedzenie „dovtedy, kým tieto veterné parky na mori budú prevádzkyschopné a pripojené do sústavy“.

(19) Komisia to chápe ako odkaz na veterné parky, ktoré v súčasnosti už existujú alebo, pokiaľ ide o veterný park Kriegers Flak, ich uvedenie do prevádzky sa plánuje v blízkej budúcnosti. To znamená, že v prípade nových veterných parkov, aj keď budú predstavovať následné investície do existujúcich parkov, by sa ich prognózovaná výroba pred výpočtom zvyškovej kapacity už neodpočítavala od celkovej prenosovej kapacity.

4. **PRIPOMIENKY ZÍSKANÉ V PRIEBEHU KONZULTÁCIÍ**

(20) V priebehu konzultácií prijala Komisia pripomienky od piatich rôznych zainteresovaných strán a od jedného členského štátu.

— Štyri zo šiestich podaní boli v prospech požadovanej výnimky alebo v nich aspoň bolo vyjadrené pochopenie pre požadovanú výnimku, hoci dve z týchto podaní požadovali jasné časové obmedzenie výnimky, pričom cieľom jedného z nich bolo rýchle prispôsobenie projektu právnemu rámcu EÚ. V ďalšom podaní sa neuvádzali žiadne pripomienky k samotnej žiadosti o výnimku, pričom šieste podanie obsahovalo argumenty v prospech zamietnutia výnimky a uvádzalo sa v ňom stanovenie krátkeho časového obmedzenia výnimky ako druhé najlepšie riešenie.

— Pokiaľ ide o trvanie možnej výnimky, dve zo štyroch uvedených podaní v prospech udelenia výnimky navrhovali, aby sa výnimka vzťahovala na celú životnosť pripojených veterných parkov, zatiaľ čo sa v jednom podaní požadovalo, aby výnimka bola stanovená, ale nenavrhovalo konkrétne trvanie, a v ďalšom podaní sa žiadala dočasná výnimka, pričom ako príklad sa uvádzala päťročná lehota so zreteľom na vytvorenie riešenia ponukových oblastí na mori pre projekt KF.

([5]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prideľovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

([6]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1719 z 26. septembra 2016, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prideľovanie dlhodobých kapacít (Ú. v. EÚ L 259, 27.9.2016, s. 42).

([7]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (Ú. v. EÚ L 312, 28.11.2017, s. 6).

— V piatich zo šiestich podaní sa zdôrazňovalo, že hoci (podmienené) *ad-hoc* rozhodnutie o výnimke môže byť opodstatnené vzhľadom na jedinečné charakteristiky v danom prípade, na zabezpečenie trvalého regulačného riešenia nie sú výnimky vhodnou alternatívou k stanoveniu regulačného rámca. Takéto regulačné riešenie by bolo nielen prínosom pre budúce hybridné projekty, ale zároveň by mohlo umožniť nahradenie výnimky po určitom čase potrebnom na dohodnutie regulačnej úpravy a možné opätovné prerokovanie zmlúv týkajúcich sa KF. Šieste podanie uznáva, že nastali zmeny rámca, ale zároveň zdôrazňuje, že pre dlhodobé projekty je prirodzené, ak sa počas obdobia projektu musia prispôsobiť určitým regulačným zmenám.

— Pokiaľ ide o obsah takéhoto trvalého regulačného riešenia, ktoré je mimo rozsah pôsobnosti tohto rozhodnutia o výnimke, v dvoch podaniach bolo zdôraznené, že podpora by mala byť poskytovaná skôr priamo, trhovo orientovaným spôsobom (napríklad prostredníctvom aukcií), než nepriamo prostredníctvom umelo zvýšených cien elektriny alebo osobitného zaobchádzania v súvislosti s prevádzkou, ako je prednostný dispečing a nedostatočná zodpovednosť za vyrovnávanie odchýlok. Jedno podanie zachádza viac do podrobností a podporuje vytvorenie ponukových oblastí na mori ako sľubné riešenie, ktoré by v budúcnosti mohlo byť použité aj v prípade KF, pričom zdôrazňuje, že koncepcia trhu by nemala rozlišovať medzi výrobou elektriny na pobreží a na mori, ale zároveň uznáva potrebu podrobnejšie posúdiť distribučné účinky ponukových oblastí na mori.

5. **POSÚDENIE**

(21) Podľa článku 64 nariadenia o elektrickej energii, výnimka z príslušných ustanovení článkov 3 a 6, článku 7 ods. 1, článku 8 ods. 1 a 4, článkov 9, 10 a 11, článkov 14 až 17, článkov 19 až 27, článkov 35 až 47 a článku 51 nariadenia môže byť udelená, ak členský štát (v tomto prípade Dánsko aj Nemecko) môže preukázať, že existujú závažné problémy pri prevádzke jeho malých izolovaných sústav a malých prepojených sústav.

(22) Okrem prípadu najvzdialenejších regiónov, výnimka je časovo obmedzená a podlieha podmienkam, ktorých cieľom je zvýšiť hospodársku súťaž a integráciu s vnútorným trhom s elektrinou.

(23) A nakoniec, cieľom výnimky je zabezpečiť, aby nevytvárala prekážky prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov, zvýšeniu flexibility, uskladňovaniu energie, elektromobilite a riadeniu odberu.

5.1. **Malé izolované alebo malé prepojené sústavy**

(24) V nariadení o elektrickej energii sa neuvádzajú zovšeobecnené automatické výnimky pre malé prepojené alebo malé izolované sústavy. Nariadenie teda predpokladá, že, bez ohľadu na širokú škálu veľkostí a technických vlastností elektrizačných sústav v EÚ, všetky takéto sústavy môžu a mali by byť prevádzkované v súlade s celým regulačným rámcom.

(25) Tento predpoklad však možno vyvrátiť, a preto podľa článku 64 ods. 1 nariadenia o elektrickej energii je výnimka z uplatňovania niektorých ustanovení nariadenia o elektrickej energii možná v prípade, že členské štáty okrem iného preukážu, že uplatňovanie týchto ustanovení na malé izolované sústavy by mohlo viesť k závažným problémom, najmä z dôvodu geografických podmienok alebo profilov dopytu príslušných pre dané sústavy. Napríklad sa zistilo, že je tomu tak v prípade niektorých malých a izolovaných ostrovov v Stredozemnom mori s veľmi nízkym dopytom v zime a výrazne zvýšeným dopytom počas krátkej turistickej sezóny ([8]).

(26) Nariadenie o elektrickej energii predpokladá možnosť udeľovania výnimiek nielen pre *izolované* sústavy, ale aj pre malé *prepojené* sústavy. Z toho vyplýva otázka, čo predstavuje *sústavy v* zmysle článku 64 nariadenia o elektrickej energii. Doteraz sa všetky rozhodnutia Komisie, ktorými sa udeľujú výnimky pre izolované sústavy, týkali ostrovov. Skutočnosť, že jediná sústava výslovne uvedená v článku 64 je prenosová sústava ostrova Cyprus, ktorá v súčasnosti nie je prepojená s prenosovými sústavami iných členských štátov, naznačuje, že zákonodarca mal pravdepodobne na mysli aj ostrovy, keď stanovil možnosť výnimky pre malé izolované alebo malé prepojené sústavy.

([8]) Pozri rozhodnutie Komisie 2014/536/EÚ zo 14. augusta 2014, ktorým sa Helénskej republike udeľuje výnimka z niektorých ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES (Ú. v. EÚ L 248, 22.8.2014, s. 12).

(27) Samotný pojem „sústava“ nie je vymedzený v nariadení o elektrickej energii ani v smernici o elektrickej energii. V článku 2 ods. 42 a 43 smernice o elektrickej energii sú vymedzené pojmy „malá izolovaná sústava“ a „malá prepojená sústava“. Pojem malá izolovaná sústava je vymedzený ako „každá sústava, ktorá mala v roku 1996 spotrebu menšiu ako 3 000 GWh, ak sa menej ako 5 % jej ročnej spotreby získava prostredníctvom prepojenia s inými sústavami“ a pojem malá izolovaná sústava ako „každá sústava, ktorá mala v roku 1996 spotrebu menšiu ako 3 000 GWh, ak sa viac ako 5 % jej ročnej spotreby získava prostredníctvom prepojenia s inými sústavami“.

(28) Po prvé, obe vymedzenia pojmov predpokladajú, že sústava je niečo, v rámci čoho možno merať a určiť spotrebu elektrickej energie. Po druhé, je to niečo, čo možno prepojiť s inými sústavami. Pojem „spojovacie vedenie“ v článku 2 ods. 39 smernice (na rozdiel od nariadenia) je takisto vymedzený ako „zariadenie používané na prepájanie elektrizačných sústav“. V tomto kontexte je zjavné, že „sústava“ musí byť niečo, čo i) môže zahŕňať miesta spotreby a ii) môže byť prepojené s inými sústavami prostredníctvom elektrických káblov. Zdá sa, že tým sú z vymedzenia pojmu „sústava“ vylúčené viaceré sústavy, ktoré sa prelínajú a prekrývajú. Je skôr potrebné, aby bola jedna sústava jasne oddeliteľná od inej. Najjasnejšie oddelenie, ktoré bolo uplatňované aj v doterajšej rozhodovacej praxi Komisie ([9]), je topologické oddelenie jednej zemepisnej oblasti od inej, ako je more oddeľujúce ostrov od iných ostrovov a pevniny alebo pohoria. Okrem toho je zjavné, že „sústavu“ musí niečo držať spolu a nemôže ju tvoriť niekoľko plne nezávislých a nesúvisiacich prvkov, preto skupina samostatných a neprepojených ostrovov nebude tvoriť jednu, ale viacero sústav.

(29) V danom prípade sa oblasť prepojená vedením, ako súčasť KF, nachádza uprostred mora. Kým veterné parky Baltic 2 a Kriegers Flak sú vybudované na útese Kriegers Flak alebo v jeho blízkosti, veterný park Baltic 1 sa nachádza medzi útesom a pobrežím Nemecka. Teda Baltské more jasne oddeľuje tieto veterné parky od pevniny. More však zároveň oddeľuje veterné parky aj navzájom. Hoci sú navzájom prepojené vedením, nelíši sa to od prepojenia so sústavami na pevnine.

(30) Sústava KF je však subjekt spojený na základe spoločnej prevádzky prostredníctvom MIO. MIO v mnohých ohľadoch vystupuje ako samostatný prevádzkovateľ sústavy, ktorý nezávisle robí výpočet kapacity, navrhuje nápravné opatrenia v prípade preťaženia, prijíma opatrenia na zaistenie stability napätia a nakupuje služby protiobchodu, hoci je pod dohľadom prevádzkovateľov sústavy, konkrétne dvoch PPS, ktorí vlastnia prvky siete. Sústava KF je teda *oddelená od iných sústav morom* a *vzájomne prepojená ako jedna sústava prostredníctvom spoločnej prevádzkovej koncepcie a spoločnej prevádzkovej funkcie*. Okrem toho sa neprekrýva s inými sústavami a ani nemožno tvrdiť, že jednotlivé veterné parky tvoria samostatné sústavy. Ani jeden z uvedených dvoch PPS nemôže jednostranne kontrolovať prvky sústavy KF.

(31) A preto kombinované sieťové zariadenie KF spolu s prepojenými veternými parkmi predstavuje sústavu v zmysle článku 64 nariadenia.

(32) Zároveň je sústava KF nepochybne „malou“ sústavou. V prípade novovytvorených sústav je logicky vylúčené odvolávať sa na spotrebu v roku 1996. Tento referenčný rok bol stanovený ešte v prvej smernici Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES ([10])o elektrickej energii, aj keď stále s prahovou hodnotou 2 500 GWh. V neskorších rokoch bol zachovaný ako referenčný bod, aby sa sústavám zabránilo meniť status na základe zmenených údajov o ich ročnej spotrebe.

([9]) Pozri rozhodnutie Komisie 2004/920/ES z 20. decembra 2004 o výnimke z určitých ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES týkajúcich sa Azorského súostrovia (Ú. v. EÚ L 389, 30.12.2004, s. 31); rozhodnutie Komisie 2006/375/ES z 23. mája 2006 o výnimke z určitých ustanovení smernice 2003/54/ES týkajúca sa Madeiry (Ú. v. EÚ L 142, 30.5.2006, s. 35); rozhodnutie Komisie 2006/653/ES z 25. septembra 2006, ktorým sa Cyperskej republike udeľuje výnimka z určitých ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 270, 29.9.2006, s. 72); rozhodnutie Komisie 2006/859/ES z 28. novembra 2006, ktorým sa Malte udeľuje výnimka z určitých ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 332, 30.11.2006, s. 32), a rozhodnutie Komisie 2014/536/EÚ zo 14. augusta 2014, ktorým sa Helénskej republike udeľuje výnimka z niektorých ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES (Ú. v. EÚ L 248, 22.8.2014, s. 12).

([10]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou (Ú. v. EÚ L 27, 30.1.1997, s. 20).

(33) Len čo je však nová sústava dokončená a stane sa plne funkčná, jej spotreba v danom časovom bode musí byť použitá ako základ pre stanovenie, či je sústava „malá“. To je prípad sústavy KF. Sústava KF nemá výraznú spotrebu. Odhadovaná celková spotreba vrátane strát v sieti je približne 90 GWh. Takisto sa v blízkej budúcnosti neočakáva výrazné zvýšenie spotreby (napr. v súvislosti s výrobou vodíka). Hoci spotreba uvedená v článku 2 ods. 42 a 43 nariadenia môže naznačovať, že pojem „malé sústavy“ je spojený s „ľudskou“ spotrebou, a teda sa obmedzuje na obývané ostrovy, Komisia sa domnieva, že nedostatok dopytu domácností alebo priemyslu nevylučuje klasifikáciu ako „malá sústava“. Okrem toho, pretože nie je stanovená žiadna minimálna prahová hodnota, požadovanie ľudskej spotreby vo vnútri sústavy by nebolo žiadnym zmysluplným kritériom pre oddelenie spotreby. Keďže cieľom rozhodnutí Komisie o malých sústavách je najmä vyriešenie konkrétnych výziev pre stabilné a konkurenčné dodávky obyvateľom z danej sústavy, znením nariadenia nie je obmedzená možnosť udeliť výnimku pre takýto typ problémov. V skutočnosti, keďže článok totiž odkazuje na závažné problémy „pri prevádzke“ sústavy, tieto problémy môžu rovnako vychádzať z interakcie medzi sústavou a jej výrobou, ako aj z interakcie s dopytom.

(34) A nakoniec, sústava KF, ktorá sama osebe poskytuje významnú kapacitu spojovacích vedení, je jednoznačne „spojená“.

(35) Sústava KF je teda malá prepojená sústava v zmysle článku 64 ods. 1 písm. a) nariadenia o elektrickej energii.

5.2. **Závažný problém pri prevádzke sústavy**

5.2.1. *Čo je závažný problém?*

(36) Znenie článku 64 je veľmi všeobecné a odkazuje na „závažné problémy pri prevádzke sústavy“. Pojem „závažné problémy“ nie je právne vymedzený a ani Komisia v rámci svojej rozhodovacej praxe neposkytla žiadne vymedzenie tohto pojmu. Otvorená formulácia umožňuje Komisii zvážiť všetky potenciálne problémy súvisiace s konkrétnou situáciou malých sústav za predpokladu, že sú to závažné a nie iba okrajové problémy. Takéto problémy sa môžu značne líšiť v závislosti od zemepisných zvláštností, výroby a spotreby danej sústavy, ale aj na základe technického vývoja (ako je uskladňovanie a malovýroba elektrickej energie).

(37) V rámci minulých rozhodnutí sa riešené problémy týkali zachovávania sociálnej súdržnosti a/alebo rovnakých podmienok hospodárskej súťaže medzi pevninou a ostrovmi v situácii, kedy si bezpečnosť sústavy na ostrove vyžadovala dodatočné opatrenia alebo predpokladala výrazne vyššie náklady na ostrove než na pevnine. Pojem „prevádzka“ teda nemožno chápať reštriktívne, napr. ako podmienku, že bez výnimky by nebola možná bezpečná prevádzka sústavy. Namiesto toho pojem „problémy“ sa vždy posudzoval tak, že zahŕňa aj sociálno-ekonomické problémy používateľov danej sústavy ([11]).

(38) Okrem toho, problémy musia nastať pri prevádzke *sústavy*. Zdá sa, že je ťažké predstaviť si odôvodnenie, ktoré by vychádzalo výlučne z vplyvov, ktoré nastali mimo sústavy, napr. vplyvov na národné systémy subvencií. Nevylučuje to relevantnosť „nepriamych“ vplyvov napríklad na bezpečnú prevádzku sústavy.

5.2.2. *Sústava KF ako priekopnícka sústava*

(39) Sústava KF je prvá sústava svojho druhu, ktorá kombinuje spojovacie vedenia medzi sústavami na pobreží a veternými parkmi na mori, ktoré sa nachádzajú v dvoch rôznych krajinách; vedenia prepájajúce tieto veterné parky na mori, čím je umožnený obchod s elektrinou medzi oboma sústavami na pevnine; meniareň medzi dvoma rôznymi synchrónnymi oblasťami; dve rôzne úrovne napätia prepojené prostredníctvom transformátora na mori; MIO, ktorý nezávisle (pod dohľadom prevádzkovateľov oboch PPS) kontroluje rôzne prvky sústavy, spúšťa protiobchodovanie alebo podľa potreby obmedzenie výroby a nastavuje stanovené bodové hodnoty meniarne.

([11]) Pozri napr. rozhodnutie Komisie 2014/536/EÚ, ktoré odkazuje na vyššie náklady na výrobu elektriny na ostrovoch, hoci zo zákona sa ceny na ostrovoch rovnajú cenám na pevnine.

(40) Proces založenia prvej takejto sústavy bol zložitý a čelil značným výzvam. Vzhľadom na veľkú zložitosť projektu bolo obdobie od plánovania projektu po finálnu realizáciu veľmi dlhé.

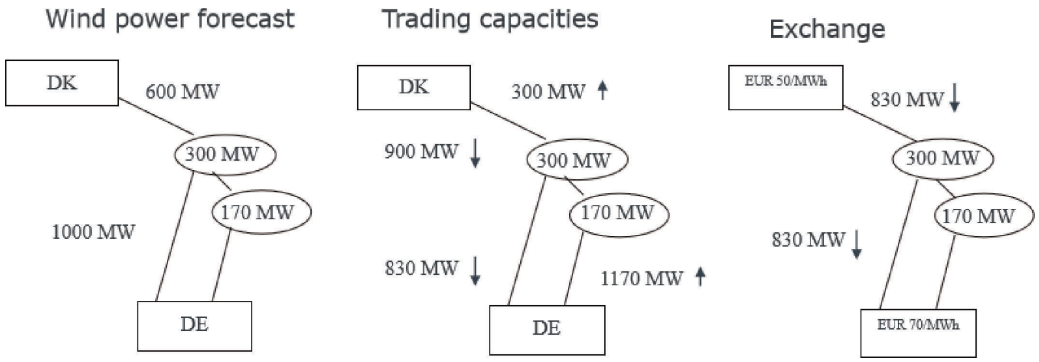
(41) Podľa dohody o grante podpísanej medzi Komisiou a PPS v roku 2010, na základe ktorej bol z fondov EÚ poskytnutý príspevok na projekt KF vo výške 150 miliónov EUR, bolo začatie prevádzky sústavy KF naplánované na jún 2016.

(42) Jedinečná povaha projektu však priniesla potrebu zmeniť nastavenie sústavy uprostred projektu. Pôvodne sa plánovalo použitie vedení jednosmerného prúdu vysokého napätia (HVDC), ale vzhľadom na to, že plánovaná plošina HVDC na mori sa oproti plánu predražila o približne 250 % ([12]), projekt sústavy musel byť zmenený s použitím podmorských vedení striedavého prúdu. Prepracovaná dohoda o grante bola podpísaná v septembri 2015.

(43) Táto zmena štruktúry spôsobila výrazné dodatočné zníženie prenosovej kapacity navyše ku kapacite potrebnej na prenos veternej energie vyrobenej veternými parkmi na mori na pevninu. Možno to preukázať porovnaním dvoch príkladov riadenia preťaženia, ktoré Komisii poskytla spoločnosť Energinet.dk v dvoch rôznych prezentáciách zo 14. novembra 2012 a z 3. septembra 2014:

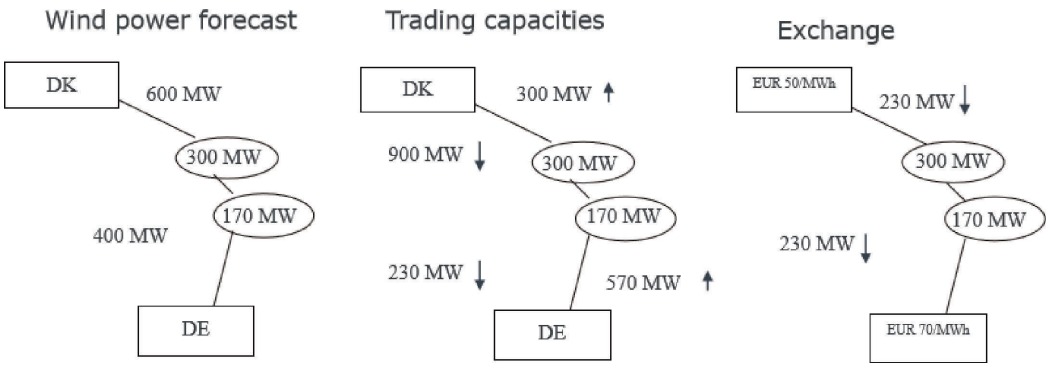
Obrázok 3

Príklad vychádzajúci z projektového plánu z roku 2012

Obrázok 4

Príklad vychádzajúci z projektového plánu z roku 2014

(44) Z týchto príkladov je zrejmé, že ak pri oboch scenároch predpokladáme rovnakú výrobu veternej energie, kapacita sústavy KF sprístupnená na trhu na účely obchodovania s Nemeckom bola 830 MW v projekte z roku 2012 a 230 MW v projekte z roku 2014. Treba však poznamenať, že skutočný rozdiel medzi týmito dvoma nastaveniami projektu vo veľkej miere závisí od poveternostných podmienok ([13]).

([12]) Prezentácia spoločnosti 50Hertz Európskej komisii z 9. mája 2014, snímka 3.

([13]) Na základe informácií, ktoré 11. septembra 2020 poskytli dánske a nemecké úrady, je porovnanie hodnôt kapacity nasledovné: V prípade dánskych a nemeckých veterných parkov na mori s rovnakou mierou využívania kapacity by prenosová kapacita sprístupnená na trhu pre Nemecko pri pôvodnom nastavení projektu kolísala od 600 MW (pri nulovej výrobe veternej energie) do ~ 855 MW (pri výrobe veternej energie približne na úrovni 50 % príslušného inštalovaného výkonu) a potom od ~ 855 MW do 661 MW (pri maximálnej výrobe veternej energie), pričom pri zmenenom nastavení projektu by kolísala od 400 MW (pri nulovej výrobe veternej energie) do 61 MW (pri výrobe veternej energie).
Prenosová kapacita sprístupnená na trhu pre Dánsko by pri pôvodnom nastavení projektu kolísala od 600 MW (pri nulovej výrobe veternej energie) do 0 MW (pri maximálnej výrobe), pričom pri zmenenom nastavení projektu by bola 400 MW (pri výrobe veternej energie na úrovni 0 % až 33 %) a potom by kolísala od 400 MW do 61 MW (pri maximálnej výrobe veternej energie).

(45) Uvedená významná zmena návrhu projektu predstavuje mimoriadnu výzvu pre tento projekt. V novom návrhu projektu sú použité nezvyčajne dlhé vedenia striedavého prúdu s celkovou dĺžkou striedavého pripojenia presahujúcou 200 km. Pri takejto dĺžke sa obvykle používa technológia jednosmerného prúdu (ako sa pôvodne plánovalo). To vytvára výzvy pre stabilitu napätia vo vnútri sústavy KF. S cieľom riešiť tieto výzvy bola vytvorená koncepcia MIO, ktorý má monitorovať a kontrolovať aktíva KF a v prípade potreby reagovať (samostatne, ale pod dohľadom PPS).

(46) V prípade preťaženia bude jednou z reakcií MIO obstaranie potrebných objemov protiobchodov. Pri silnom vetre by výroba z veterných parkov na mori pokryla veľmi veľkú časť kapacity vedenia. Ak by v takejto situácii boli potrebné veľké objemy minimálnych obchodov, častejšie by dochádzalo k veľkým objemom protiobchodov.

(47) Napríklad: Ak by cena v oblasti DE/LU bola vyššia než cena v oblasti DK2, prepojovacie vedenie medzi nemeckými veternými parkmi a nemeckým pobrežím by bolo preťažené a na zaistenie minimálneho objemu obchodov na tomto vedení by boli potrebné protiobchody v smere od DE/LU do DK. Ak by v takejto situácii bolo potrebné sprístupniť na účely obchodov aspoň 70 % z kapacity 400 MW (teda 280 MW), táto kapacita by bola použitá na smerovanie elektriny z oblasti DK2 (možno z výroby veternej energie v Dánsku alebo v iných škandinávskych krajinách) do oblasti DE/LU. Avšak pridaním uvedených 280 MW a veternej energie z veterných parkov Baltic 1 a Baltic 2, ktoré sa nachádzajú v ponukovej oblasti DE/LU, by sa prekročila kapacita prepojovacieho vedenia medzi týmito veternými parkmi a nemeckým pobrežím.

(48) Preto by na sprístupnenie tejto kapacity bolo potrebné buď znížiť výrobu veterných parkov (obmedzenie výroby/zostupný redispečing) alebo zapojiť prevádzkovateľov sústavy do protiobchodov (obchodovanie s elektrinou z oblasti DE/LU do oblasti DK2). Použitím oboch prístupov by sa znížil fyzický tok na vedení a zabránilo by sa preťaženiu. Ako je však uvedené v článku 13 nariadenia o elektrickej energii, netrhový zostupný redispečing výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie sa uplatní len vtedy, ak neexistuje žiadna iná možnosť. Okrem toho, významné zníženie prevádzkových hodín aktív na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by mohlo mať negatívny vplyv na ich obchodné aspekty alebo na ciele programu podpory obnoviteľných zdrojov energie. MIO je teda nastavený tak, aby znižoval výkon veterných parkov iba v krajnom prípade a najprv riešil preťaženie prostredníctvom protiobchodov.

(49) Z toho vyplýva, že uplatňovanie článku 16 ods. 8 by zvyšovalo objem potrebných protiobchodov. To by nepochybne zvyšovalo náročnosť udržiavania stabilného fungovania sústavy KF, pretože by boli potrebné častejšie zásahy zo strany MIO a MIO by musel nezávisle riešiť vyššie objemy obchodov. Dostupné informácie však nenaznačujú, že by táto zvýšená náročnosť spochybňovala prevádzkovú bezpečnosť samotnej sústavy KF, a tým aj sama bola dôvodom pre výnimku.

(50) V tejto súvislosti však treba upozorniť, že nariadenie o elektrickej energii výslovne uznáva osobitné výzvy inovačných projektov všeobecne a hybridných aktív, ktoré kombinujú najmä spojovacie vedenia a pripojenia na pobreží.

(51) V článku 3 písm. l) nariadenia o elektrickej energii sa uvádza, že „trhové pravidlá musia umožniť rozvoj demonštračných projektov v oblasti udržateľných, bezpečných a nízkouhlíkových zdrojov energie, technológií alebo systémov, ktorých realizácia a využitie bude prospešné pre spoločnosť“. Legislatívny rámec má teda za cieľ uľahčiť demonštračné projekty. V článku 2 bode 24 nariadenia o elektrickej energii je pojem demonštračný projekt vymedzený ako „projekt, na ktorom sa demonštruje technológia ako prvá svojho druhu v Únii, ktorá predstavuje významnú inováciu výrazne prekračujúcu rámec aktuálneho stavu technologického vývoja“. To je aj prípad sústavy KF, ktorá je prvým takýmto projektom, a ako ukázali aj významné výzvy spojené s jej vznikom, bola potrebná významná inovácia výrazne prekračujúca rámec aktuálneho stavu technologického vývoja.

(52) Okrem toho, v odôvodnení 66 nariadenia sa uvádza, že „elektroenergetická infraštruktúra na otvorenom mori s duálnou funkčnosťou (tzv. offshore hybridné aktíva) kombinujúca prepravu veternej energie vyrobenej na mori na pobrežie a do spojovacích vedení by mala byť tiež oprávnená na vyňatie z určitých povinností, ako napríklad z pravidiel vzťahujúcich sa na nové spojovacie vedenia jednosmerného prúdu“, a v prípade, že náklady na projekt sú mimoriadne vysoké, na spojovacie vedenia striedavého prúdu. Kriegers Flak je podstatne zložitejšia sústava než bežné projekty spojovacieho vedenia striedavého prúdu, a preto by v zásade spĺňala podmienky na udelenie výnimky podľa článku 63. „V prípade potreby by mal regulačný rámec náležite zohľadniť osobitnú situáciu týchto

aktív, a tak prekonať prekážky pri realizácii spoločensky nákladovo efektívnych hybridných aktív na otvorenom mori.“ Hoci sa v tomto odôvodnení výslovne neuvádzajú výnimky pre nové spojovacie vedenia, čím odkazuje na článok 63, použitie spojenia „ako napríklad“ naznačuje, že to nie je jediná cesta k osobitným rámcom pre hybridné aktíva, ktorú chce odôvodnenie zdôrazniť. Keďže sústava KF je prvým hybridným aktívom, je zjavné, že zákonodarcovia si boli vedomí tohto projektu pri návrhu odôvodnenia 66 a domnievali sa, že existuje možnosť, že pre projekt by mohol byť potrebný osobitný regulačný rámec.

(53) Hoci odôvodnením sa nemôžu meniť právne požiadavky vyplývajúce z nariadenia pre udelenie osobitných rámcov prostredníctvom výnimiek a v článku 3 písm. l) sa neuvádzajú žiadne osobitné požiadavky, pokiaľ ide o spôsob, akým by regulačné rámce mali riešiť demonštračné projekty, obe ustanovenia spoločne sú dôkazom vôle zákonodarcu, aby Komisia venovala osobitnú pozornosť výzvam pre hybridné aktíva a demonštračné projekty a ich osobitnej situácii.

(54) V tejto súvislosti, KF ako demonštračný projekt čelí zvýšenej náročnosti. Rozsah tejto zložitosti ešte nemožno preukázať v plnej miere, pretože ide o projekt, ktorý je prvý svojho druhu. To by mohlo byť postačujúce na to, aby to bolo považované za problémy podľa článku 64. Táto otázka by však mohla ostať otvorená, pokiaľ by na udelenie výnimky existovali iné dostatočné dôvody, či už samostatne alebo spolu s opísanou zložitou prevádzkou a štruktúrou sústavy KF ako hybridného aktíva prvého svojho druhu.

5.2.3. *Bezpečná prevádzka oblasti DK2*

(55) Okrem zvýšenej náročnosti prevádzky sústavy KF by na susedné ponukové oblasti mal vplyv aj zvýšený objem protiobchodov. Zatiaľ čo oblasť DE/LU je veľká oblasť, oblasť DK2 je podstatne menšia. Výsledkom toho je obmedzenejšia dostupnosť zdrojov na vzostupnú a zostupnú reguláciu. V žiadosti o výnimku sa uvádza, že tieto zdroje by mohli byť plne využité už na protiobchody v prospech sústavy KF.

(56) Môžu vyvstať otázky, či bude takáto nedostatočná technická dostupnosť zdrojov na protiobchody častá, pretože protiobchody sa obvykle vyskytujú pri silnom vetre, keď v oblasti DK2 vyrába energiu veľký počet aktív na výrobu veternej energie, ale vzhľadom na veľkú škálu možných situácií v sieti to nemožno úplne vylúčiť.

(57) Sústava KF má však k dispozícii aj iné prostriedky na riadenie preťaženia svojej siete. Napríklad v prípade nedostatočnej dostupnosti zdrojov na protiobchody by mohla byť prevádzka zariadenia KF naďalej bezpečná, ak by sa znížil výkon veterných parkov, ktoré sú súčasťou samotnej sústavy KF. Článok 13 nariadenia o elektrickej energii to výslovne povoľuje v prípade, že sa to vyžaduje na zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti.

(58) Okrem toho treba uviesť, že samotné zvýšenie nákladov na sústavu, či už z dôvodu zvýšených nákladov na protiobchody alebo zvýšených nákladov na obstaranie rezerv pre oblasť DK2, nemôže ako také byť dôvodom pre výnimky podľa článku 64. V tejto súvislosti treba tiež poznamenať, že v nedávnom rozhodnutí o záväzkoch vo veci AT.40461 – *DE/DK Interconnector* (spojovacie vedenie), ktoré skúmalo systémové obmedzenia cezhraničných kapacít podľa pravidiel hospodárskej súťaže EÚ, Komisia usúdila, že dodatočné náklady vyplývajúce zo zvýšených potrieb na protiobchody alebo redispečing nemožno akceptovať ako odôvodnenie obmedzenia cezhraničných tokov ([14]).

5.2.4. *Oprávnené očakávania*

(59) A nakoniec, v žiadosti o výnimku sa uvádza, že prvé diskusie o projekte KF začali už v roku 2007 a odvtedy bol projekt vždy plánovaný na základe osobitného prístupu k riadeniu preťaženia, ktorý prideľuje na trh len tie kapacity, ktoré ostanú po zohľadnení prognóz vetra na nasledujúci deň.

([14]) Pozri rozhodnutie Komisie zo 7. decembra 2018 vo veci AT.40461 – DE/DK Interconnector (spojovacie vedenie): https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40461/40461_461_3.pdf.

(60) V žiadosti sa takisto uvádza, že od roku 2007 nastali významné zmeny regulačného rámca, a najmä zavedením článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii sa stanovili nové požiadavky v porovnaní s platnými právnymi predpismi. V žiadosti o výnimku sa namieta, že investičné rozhodnutie z roku 2016 bolo prijaté na základe predpokladu, že veterné parky na mori by mohli využiť zásadu prednostného dispečingu na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES ([15]) a v dôsledku toho by mohla byť znížená kapacita pre cezhraničný obchod.

(61) Komisia by v tejto súvislosti chcela opäť zdôrazniť, že zásada maximalizácie cezhraničnej kapacity nie je nový koncept, a preto tieto tvrdenia nemožno prijať. Po prvé, vychádza to zo základných princípov práva Únie, a najmä článku 18 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), ktorým sa zakazuje diskriminácia na základe štátnej príslušnosti, a článku 35 ZFEÚ, ktorým sa zakazujú množstevné obmedzenia vývozu a všetky opatrenia s rovnakým účinkom. Po druhé, v článku 16 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ([16]) sa stanovuje povinnosť maximalizovať kapacitu spojovacích vedení, pričom obsahuje požiadavku, že „v súlade s bezpečnostnými normami spoľahlivej prevádzky sústavy sa účastníkom trhu sprístupní maximálna kapacita spojovacích vedení a/alebo prenosových sústav, ktoré ovplyvňujú cezhraničné toky“. Navyše v bode 1.7. prílohy I k uvedenému nariadeniu sa uvádza, že PPS „nesmú obmedzovať kapacitu spojovacích vedení, aby vyriešili preťaženie vo svojej regulačnej oblasti“. Okrem toho, Komisia 14. apríla 2010 rozhodla vo veci AT.39351 – *Švédske prepojovacie zariadenia* ([17]), že prijme záväzky švédskych PPS za to, že podľa predbežného posúdenia Komisie zneužili svoje dominantné postavenie na švédskom trhu obmedzením cezhraničnej kapacity s cieľom riešiť vnútorné preťaženie, čo je v rozpore s článkom 102 ZFEÚ. Podobný predbežný záver, ktorého výsledkom bolo prijatie záväzkov, bol prijatý vo veci AT.40461 – DE/DK Interconnector (spojovacie vedenie) ([18]), pokiaľ ide o hranicu medzi západným Dánskom (DK1) a nemecko-luxemburskou oblasťou.

(62) Na základe uvedených zásad si mali byť organizátori trhu vedomí zásady maximalizácie cezhraničnej kapacity. V každom prípade výklad Komisie, pokiaľ ide o platné pravidlá týkajúce sa cezhraničnej kapacity, bol jednoznačný najneskôr od apríla 2010, a to na základe veci AT.39351 – *Švédske prepojovacie zariadenia*. A nakoniec, v rozpore s tým, čo sa uvádza v žiadosti o výnimku, v bode 1.7. prílohy I k nariadeniu (ES) č. 714/2009 sa takisto nepovoľuje *ad infinitum* znižovanie medzioblastnej kapacity z dôvodu prevádzkovej bezpečnosti, efektívnosti vynaložených nákladov alebo minimalizácie negatívneho vplyvu na vnútorný trh s elektrinou. Naopak, ak takéto obmedzenie bolo výnimočne povolené, je zjavné, že „sa toleruje iba dovtedy, pokiaľ sa nenájde dlhodobé riešenie“. Je teda zrejmé, že nariadenie (ES) č. 714/2009 nepovoľovalo vytvorenie celej sústavy využívajúcej trvalé zníženie kapacity.

(63) Niektorí účastníci trhu však vnímali vzťah medzi povinnosťou maximalizovať cezhraničnú kapacitu podľa nariadenia o elektrickej energii a udelením prednostného dispečingu a prednostného prístupu k energii z obnoviteľných zdrojov podľa smernice 2009/28/ES ako nie úplne jasný, pričom žiadatelia uvádzajú, že realizátori projektu opakovane upozorňovali na tento problém pri kontaktoch s Európskou komisiou v súvislosti s týmto konkrétnym priekopníckym projektom. Takisto PPS, ktorí pracovali na projekte KF, neprehliadli možné výzvy spojené s ich zamýšľaným prístupom k riadeniu preťaženia. Skôr opakovane prezentovali útvarom Európskej komisie svoj plánovaný prístup. Skutočnosť, že od roku 2010 útvary Európskej komisie pri viacerých kontaktoch s realizátormi projektu nepožadovali zmenu štruktúry projektu KF spôsobom, ktorý by zaistil uplatňovanie zásady maximalizácie, prispela podľa žiadateľa k tomu, že realizátori projektu nemali jasno, pokiaľ ide o pravidlá uplatniteľné na tento projekt.

(64) V žiadosti o grant na projekt KF z roku 2010 ([19]) sa uvádzalo, že treba určiť „správny výklad prednostného výkupu“, aby sa zaistila životaschopnosť projektu. V spoločnej štúdii uskutočniteľnosti predloženej útvarom Komisie sa uvádzalo, že „základným predpokladom je, aby kapacita na spojovacích vedeniach, ktorej potreba na prepravu veternej energie sa nepredpokladá, mohla byť sprístupnená spotovému trhu“. Očakávaná dodatočná prenosová kapacita na účely obchodu bola teda len kapacita, ktorá zostane po preprave veternej energie vyrobenej na mori na pobrežie.

([15]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15).

([17]) https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39351/39351_1223_4.pdf.

([18]) https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40461/40461_461_3.pdf.

([19]) S. 16, riziko 7.

(65) V štúdii sa takisto uvádzalo, že „Na základe smernice 2009/28/ES majú všetky krajiny prednostný prístup k elektrizačnej sústave pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie. Nemecké právne predpisy okrem toho požadujú, aby veterné turbíny mohli vždy dodávať do nemeckej národnej prenosovej siete. V prípade nedostatočnej prenosovej kapacity možno formálne požiadavky na prístup do siete riešiť prostredníctvom protiobchodov alebo vyrovnávacích trhov.“ Z toho vyplýva, že sa už diskutovalo o probléme riadenia preťaženia, ako aj o možnom riešení prostredníctvom protiobchodovania.

(66) Stále sa však diskutuje o prístupe k riadeniu preťaženia, a to aj s útvarmi Európskej komisie. Vo veľmi podobných prezentáciách zo 14. novembra 2012 a (na základe revidovaného plánu projektu) z 3. septembra 2014, prevádzkovateľ prenosovej sústavy Energinet.DK výslovne uvádza, že „model riadenia preťaženia je podstatnou časťou základu pre prijatie investičného rozhodnutia“. Obe prezentácie výslovne poukazujú na možný protichodný výklad prednostného prístupu na základe článku 16 smernice 2009/28/ES na jednej strane a zásady maximalizácie podľa článku 16 nariadenia (ES) č. 714/2009 na strane druhej.

(67) V prezentáciách sa v rámci jasného opisu spôsobu, akým PPS zamýšľali riešiť tento rozpor v prípade projektu KF, sa uvádzalo, že „kapacita na výrobu veternej energie do prenosovej sústavy na pobreží bude rezervovaná na základe prognózy na nasledujúci deň“ a „zostávajúca kapacita bude poskytnutá na účely prepojenia trhu [teda vymedzenie kapacity dostupnej na obchodovanie] a použitá rovnakým spôsobom, ako kapacita iných spojovacích vedení“. Kým v prezentácii z roku 2014 sa (písomne) neupozorňovalo na to, že kapacita na účely obchodovania sa znížila oproti skoršiemu plánu projektu, nebolo to ani tajomstvom. Práve naopak, obe prezentácie vychádzali z úplne rovnakej štruktúry a, ak by boli porovnávané vedľa seba, rozdiely by boli jasne viditeľné.

(68) Od roku 2010 sa na stretnutiach národných regulačných orgánov s útvarmi Európskej komisie opakovane zdôrazňovala dôležitosť prístupu k riadeniu preťaženia a skutočnosť, že odlišné právne požiadavky vyplývajúce zo sekundárnych právnych predpisov by sa mohli považovať za rozporuplné. Aspoň v neskorších prezentáciách sa jasne uvádzal plánovaný prístup, ktorý strany projektu zamýšľajú zaujať s cieľom vyriešiť tento problém, a jeho vplyv na cezhraničnú kapacitu. Vnútroštátne orgány a Komisia v tomto období naďalej podporovali projekt, a to aj prostredníctvom významných finančných príspevkov, pričom nepožadovali žiadne zmeny štruktúry projektu.

(69) Komisia takisto poznamenáva, že o navrhovanej koncepcii sa intenzívne diskutovalo s dotknutými vnútroštátnymi orgánmi a žiaden z týchto národných regulačných orgánov nevzniesol námietky v súvislosti s plánovanou koncepciou riadenia preťaženia. Práve naopak, táto koncepcia bola schválená všetkými regulačnými orgánmi dotknutého regiónu Hansa vzhľadom na schválenie metódy výpočtu kapacity regiónu Hansa.

(70) Samozrejme, samotnú skutočnosť, že vnútroštátne orgány a Komisia niekoľko rokov nevyslovili žiadne právne pochybnosti v súvislosti s projektom, nemožno v žiadnom prípade považovať za odôvodnenie udelenia výnimky tomuto projektu. V odpovedi na konzultáciu sa okrem toho zdôrazňuje, že v prípade projektov s veľmi dlhými lehotami realizácie možno očakávať určité zmeny (alebo objasnenia) regulačných požiadaviek. Komisia však vzhľadom na komplexnosť tejto témy a rozsiahle diskusie o regulačnom rámci nemôže vylúčiť, že strany projektu mohli odôvodnene predpokladať, že môžu pokračovať v plánovanej realizácii projektu. Potvrdzujú to aj viaceré podania predložené Komisii vrátane podaní, ktoré sa na túto výnimku pozerajú skôr kriticky. Okrem toho, ak by národné regulačné orgány, ministerstvá alebo Komisia vzniesli námietky, možno mohol byť projekt pred začatím prevádzky upravený, napr. zvýšením kapacity pripojenia na pobreží s cieľom prispôsobiť sa zvýšeným tokom určeným na obchodovanie (ako sa pôvodne plánovalo, ale po zmene projektu sa od toho upustilo).

(71) Dôvodom, prečo bolo riadenie preťaženia uvádzané ako *podstatná* časť základu pre investičné rozhodnutie, bola skutočnosť, že investičné rozhodnutie muselo zohľadňovať záujmy všetkých zúčastnených strán. To zahŕňalo úlohu zariadení na výrobu veternej energie na mori, ktoré dostali subvencie z rôznych vnútroštátnych systémov podpory. Je zjavné, že ak by maximálna kapacita musela byť poskytnutá na účely obchodovania, zvýšila by sa tým pravdepodobnosť obmedzenia výroby v zariadeniach na výrobu veternej energie na mori.

(72) Samozrejme, v prípade netrhového zníženia výroby by tieto zariadenia na výrobu energie mali v súlade s článkom 13 ods. 7 nárok na plnú kompenzáciu straty príjmov zo systémov podpory a na dennom trhu. V nariadení sa pre prípad, že by strata príjmov bola vyššia (napr. z vnútrodenného trhu alebo služieb sústavy), neuvádza žiadna povinnosť poskytnúť kompenzáciu (hoci by takáto povinnosť mohla vyplývať z vnútroštátneho práva). Významné zvýšenie obmedzenia výroby veterných parkov na mori by v každom prípade výrazne zmenilo základné predpoklady projektu, ktorého cieľom bolo rozširovanie možností veterných parkov na mori na prepravu elektrickej energie na pobrežie, zvyšovanie spoľahlivosti dodávok elektrickej energie do oblasti DK2 a zvyšovanie kapacity na obchodovanie, ale bez významnej zmeny postavenia existujúcich veterných parkov na mori alebo práva ich prednostného výkupu podľa príslušných národných rámcov. Ak by strany projektu poznali maximálnu kapacitu, ktorú treba sprístupniť na obchodovanie bez ohľadu na práva prednostného prístupu veterných parkov, projekt by možno nikdy nebol realizovaný.

(73) Je možné, že strany projektu nesprávne pochopili právnu situáciu v kontexte pravidelných kontaktov s národnými regulačnými orgánmi, ministerstvami a Komisiou, v rámci ktorých bol plánovaný prístup vysvetľovaný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a osobitnú pozornosť, ktorú treba venovať výzvam spojeným s týmto konkrétnym demonštračným projektom hybridných aktív, by sa uplatnenie právnych požiadaviek, ktoré by vyžadovali významnú zmenu základných predpokladov projektu a, ak by boli jasné skôr, mohli viesť k zastaveniu realizácie projektu alebo zmene jeho základných predpokladov, skutočne mohlo vnímať ako zdroj významných problémov pri prevádzke malej prepojenej sústavy.

(74) Komisia preto môže konštatovať, že plná uplatniteľnosť článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii na sústavu KF by spôsobila významné problémy pri prevádzke malej prepojenej sústavy.

5.3. **Rozsah výnimky**

(75) Výnimka sa vzťahuje na výpočet a prideľovanie medzioblastnej kapacity spojovacieho vedenia KF, čím sa odchyľuje od požiadaviek článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii v rozsahu, v akom stanovuje minimálnu prahovú hodnotu vo výške 70 % z *celkovej* prenosovej kapacity spojovacieho vedenia KF. Namiesto toho sa článok 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii uplatňuje, ak sa má sprístupniť aspoň 70 % *zvyškovej* kapacity, čo znamená, že aspoň 70 % kapacity zostávajúcej po odpočítaní kapacity potrebnej na prepravu vyrobenej elektrickej energie z veterných parkov Baltic 1, Baltic 2 a Kriegers Flak do ich príslušných sústav na pobreží na základe denných prognóz výroby elektrickej energie týmito parkmi.

(76) Ak iné ustanovenia odkazujú na „minimálnu prahovú hodnotu“, ako je stanovená v článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii, vykladá sa to ako odkaz na minimálnu prahovú hodnotu stanovenú v tomto rozhodnutí. To sa vzťahuje aj na sieťové predpisy a usmernenia v oblasti elektriny vrátane PKRP, PDK a ZRES, ako aj na podmienky a metodiky, ktoré vychádzajú z týchto nariadení Komisie.

(77) Naďalej sa uplatňujú všetky ostatné požiadavky podľa článku 16 nariadenia o elektrickej energii, najmä požiadavka na sprístupnenie maximálnej úrovne kapacity spojovacích vedení v súlade s bezpečnostnými normami spoľahlivej prevádzky sústavy.

5.4. **Žiadne prekážky prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov, zvýšeniu flexibility, uskladňovaniu energie, elektromobilite a riadeniu odberu**

(78) V článku 64 nariadenia o elektrickej energii sa uvádza, že cieľom rozhodnutia je zabezpečiť, aby nevytváralo prekážky prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov, zvýšeniu flexibility, uskladňovaniu energie, elektromobilite a riadeniu odberu.

(79) Cieľom rozhodnutia o výnimke je umožniť demonštračný projekt, prvý svojho druhu, ktorého cieľom je lepšie začlenenie energie z obnoviteľných zdrojov do elektrizačnej sústavy. Preto nie je prekážkou prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov. Zároveň má významný vplyv na elektromobilitu alebo riadenie odberu.

(80) Pokiaľ ide o zvýšenú flexibilitu a uskladňovanie energie, treba poznamenať, že možnosť, aby služby flexibility (vrátane uskladňovania) podporovali elektrizačnú sústavu priamo, závisí od poskytnutia jasných a presných investičných signálov a signálov dispečingu týmto poskytovateľom služieb. Tam, kde v rámci ponukovej oblasti existuje štrukturálne preťaženie, to bude viesť k vzniku skreslených investičných signálov službám flexibility špecifickým pre danú lokalitu. Napríklad investícia do výroby vodíka alebo uskladňovania energie v batériách vo vnútri sústavy KF by mohla byť životaschopnejšia v regulačnom rámci, ktorý správne zohľadňuje preťaženie medzi

sústavou KF a oboma sústavami na pobreží. Vzhľadom na významné technologické výzvy spojené s investíciami na otvorenom mori to automaticky neznamená, že by takéto investície boli životaschopné, ak by sústava KF mala samostatnú ponukovú oblasť na mori, je však zjavné, že prístup podľa rozhodnutia o výnimke môže negatívne ovplyvniť takýto investičný signál v porovnaní s vytvorením ponukovej oblasti na mori.

(81) Na druhej strane, v článku 64 nariadenia o elektrickej energii sa nepožaduje, aby rozhodnutia o výnimke maximalizovali potenciál flexibility alebo uskladňovania energie. Ich cieľom je len zabezpečiť, aby im výnimka nevytvárala prekážky. Inými slovami, výnimka nemá brániť vývoju, ktorý by nastal prirodzene aj bez výnimky. Nie je však isté, či by v prípade neexistencie výnimky bola sústava KF prevádzkovaná ako samostatná ponuková oblasť na mori. Aj mnohí respondenti zúčastnení na konzultácii zdôraznili, že ponuková oblasť na mori by mohla mať veľké výhody pre fungovanie trhu, transparentnosť a efektívnosť sieťových aktív, ale zároveň by mohla byť spojená aj s určitými komplikáciami, napr. pri rozdeľovaní nákladov a prínosov. Nie je isté, či by úplné vykonávanie článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii v kontexte projektu KF samo osebe poskytovalo presnejšie investičné signály službám flexibility alebo uskladňovaniu aj bez vytvorenia ponukovej oblasti na mori.

(82) Hoci výnimka nevytvára prekážky prechodu na zvýšenú flexibilitu vrátane uskladňovania energie, je dôležité zohľadniť potrebu vhodných investičných signálov a ich vplyv na možné investície do uskladňovania alebo iných služieb flexibility, pokiaľ ide o podmienky výnimky.

5.5. **Časové obmedzenie výnimky a podmienky, ktorých cieľom je zvýšiť hospodársku súťaž a integráciu s vnútorným trhom s elektrinou**

(83) V článku 64 nariadenia o elektrickej energii sa výslovne uvádza, že výnimka je časovo obmedzená a podlieha podmienkam, ktorých cieľom je zvýšiť hospodársku súťaž a integráciu s vnútorným trhom s elektrinou.

5.5.1. *Časové obmedzenie*

(84) Časové obmedzenie môže byť preto odôvodnené nielen zásadou proporcionality, napr. ak by výnimka s kratšou platnosťou riešila príslušné problémy alebo ak by výnimka s dlhšou platnosťou viedla k neprimeranému zaťaženiu účastníkov trhu. V nariadení sa stanovuje *povinné* obmedzenie na viaceré účely. V nariadení sa predovšetkým predpokladá, že všeobecný regulačný rámec možno uplatňovať na všetky situácie na vnútornom trhu a takéto všeobecné uplatnenie je prínosom pre spoločnosť. Hoci článok 64 priznáva, že v osobitných situáciách môžu byť potrebné výnimky, tieto výnimky majú tendenciu zvyšovať náročnosť celej sústavy a môžu predstavovať prekážky integrácie aj v susedných oblastiach. Okrem toho odôvodnenie výnimky obvykle vychádza z technického a regulačného rámca platného v danom čase a z danej topológie siete. Všetky tieto situácie však podliehajú zmenám. A nakoniec je dôležité, aby účastníci trhu boli schopní v dostatočnom predstihu predvídať regulačné zmeny. Preto musia byť všetky výnimky časovo obmedzené.

(85) Jediná situácia, pri ktorej sa v nariadení uvádza možnosť všeobecnej výnimky bez časového obmedzenia, sa týka najvzdialenejších regiónov v zmysle článku 349 ZFEÚ, ktoré zo zjavných fyzických dôvodov nemôžu byť prepojené s trhom s energiou v Únii. Je to pochopiteľné, pretože tieto regióny nemajú žiaden vplyv na vnútorný trh s elektrinou. Keďže KF nie je najvzdialenejším regiónom, treba stanoviť výnimku s jasným a predvídateľným časovým obmedzením.

(86) V žiadosti o výnimku sa navrhuje, aby časové obmedzenie bolo stanovené na základe prevádzky a pripojenia troch veterných parkov na mori. Preto sa nezdá, že by z nej vyplývala časovo neobmedzená platnosť. Táto podmienka však nie je dostatočne presná, pokiaľ ide o to, čo ešte predstavuje „prevádzku“ pôvodných veterných parkov, a neumožňuje tretím stranám predvídať zmeny regulačného rámca v dostatočnom predstihu.

(87) Aby sa predišlo pochybnostiam, malo by byť možné jasne identifikovať, či veterný park na mori pripojený na sústavu KF stále predstavuje alebo už nepredstavuje jeden z pôvodných veterných parkov. V každom prípade by mala byť pridaná podmienka, že od dátumu, keď ktorýkoľvek z týchto troch veterných parkov ukončí prevádzku na účely iné ako bežná údržba alebo opravy s obmedzeným trvaním, alebo sa v ňom uskutočnia významné úpravy, za ktoré sa považuje prinajmenšom prípad, keď je potrebná nová zmluva o pripojení alebo keď sa zvýši výrobná kapacita veterného parku o viac než 5 %, výroba z tohto veterného parku by sa pred výpočtom zvyškovej kapacity už nemala odpočítavať od celkovej prenosovej kapacity, čím by sa zvýšila kapacita spojovacieho vedenia dostupná na obchodovanie.

(88) Ak však jeden alebo dva veterné parky ukončia prevádzku alebo inak využije výnimku, nebude to mať negatívny vplyv na obchodné postavenie ostatných veterných parkov alebo prevádzku sústavy. Výnimka by preto nemala byť ukončená len z toho dôvodu, že jeden z veterných parkov už nemá nárok na *ex ante* odpočítanie z celkovej prenosovej kapacity, ale len z dôvodu, že *všetky* tri veterné parky už nemajú nárok na tento odpočet.

(89) Pokiaľ ide o primerané trvanie výnimky, Komisia uvádza, že okamžité uplatnenie pravidiel, z ktorých sa požaduje výnimka, by si vyžadovalo významné úpravy regulačných podmienok a komerčných dojednaní v súvislosti s KF, čo by mohlo mať negatívne dôsledky na prevádzku veterných parkov.

(90) Komisia zároveň konštatuje, že udelenie výnimky na obdobie, kým sú veterné parky v prevádzke a naďalej pripojené, by vzhľadom na priemernú životnosť veterných parkov na mori mohlo znamenať, že by výnimka bola platná 20 rokov alebo dlhšie. Výnimka s takouto dlhou platnosťou by mohla byť spojená s významnými nevýhodami pre integráciu trhov.

(91) Okrem toho je dôležité, aby výnimka pre KF nevytvárala žiaden nemeniteľný, neflexibilný a svojím spôsobom cudzí prvok pri rozvoji regulačného rámca pre činnosti na mori. S cieľom zabezpečiť dostatočnú flexibilitu, ale zároveň poskytnúť všetkým stranám projektu a ostatným účastníkom trhu primeranú istotu a zaistiť predvídateľnosť, by malo byť zavedené pravidelné preskúmanie rámca schváleného v rámci tohto rozhodnutia o výnimke.

(92) Komisia preto musí dosiahnuť rovnováhu medzi oprávnenými záujmami partnerov projektu KF a susedných členských štátov, ktoré verili, že regulačné riešenie vypracované pre tento priekopnícky projekt je zákonné a spotrebitelia a výrobcovia v EÚ majú záujem využívať zásadu maximalizácie cezhraničných tokov.

(93) Komisia berie do úvahy, že je možné vytvoriť a vykonávať regulačné riešenie, ktoré si nevyžaduje výnimku ([20]), ale to bude časovo náročné a značne komplikované. To isté platí aj pre nevyhnutné zmluvné úpravy s cieľom prispôsobiť sa novému regulačnému zaobchádzaniu v súlade s pravidlami EÚ. Okrem toho by sa mal poskytnúť dostatočný čas aj vzhľadom na to, že sa v súčasnosti rokuje o regulačnom rámci pre hybridné aktíva na otvorenom mori, aby takéto úpravy nezačali platiť skôr, ako bude pre ne zaistený pevný a jasný základ. Preto sa zdá vhodné udeliť výnimku na 10 rokov.

(94) Nemožno však úplne vylúčiť, že aj napriek tomu bude potrebná trvalá výnimka, aby sa zachovala ekonomická rovnováha a zaistila životaschopnosť sústavy KF aj po uplynutí tejto lehoty desiatich rokov. Komisia preto môže v odôvodnenom prípade lehotu predĺžiť. Platnosť výnimky vrátane všetkých predĺžení by nemala presiahnuť 25 rokov, pretože by sa tým presiahla očakávaná zostávajúca životnosť veterných parkov.

(95) Komisia v rámci preskúmania každej žiadosti o predĺženie posudzuje, či je možné zmeniť štruktúru projektu spôsobom, ktorý by umožnil úplné začlenenie sústavy KF do všeobecného regulačného rámca, napr. vymedzením ponukových oblastí na mori. Každá takáto zmena štruktúry projektu by náležite zohľadňovala ekonomickú rovnováhu, ako je stanovená v rozhodnutí o výnimke. Postup uplatnenia a udelenia takéhoto predĺženia je podrobne uvedený v oddiele 5.5.3.

([20]) Zainteresované strany pri konzultácii poukazovali najmä na možnosť, že by pre tento projekt bola vytvorená ponuková oblasť na mori.

5.5.2. *Iné podmienky*

(96) Pokiaľ ide o ďalšie podmienky, ak by pre inak nezmenený projekt bola stanovená podmienka, že musí zvýšiť minimálnu kapacitu dostupnú na obchodovanie, priamo by to prispelo k opätovnému vzniku problému, ktorý by sa riešil výnimkou týkajúcou sa hodín, počas ktorých by vedenia sústavy KF boli preťažené. Na druhej strane, ak takéto vedenie nie je preťažené, vždy sa uplatňuje zásada maximalizácie, teda maximálna technicky uskutočniteľná kapacita už musí byť sprístupnená, a to až do dosiahnutia celkovej prenosovej kapacity prenosovej sústavy.

(97) Vzhľadom na tieto skutočnosti nemožno z dlhodobého hľadiska úplne vylúčiť, že bude existovať priestor na zvýšenie dostupnej kapacity. Najmä v skorších plánoch projektu sa uvádzalo vybudovanie dodatočných vedení jednosmerného prúdu, ale od týchto plánov upustilo z dôvodu 2,5-násobného zvýšenia nákladov na potrebné komponenty (pozri predchádzajúce odôvodnenia 40 – 42). Nie je preto vylúčené, že v budúcnosti by sa takéto investície mohli uskutočniť. Najmä v dohode o grante pre KF sa uvádzala možnosť začlenenia švédskeho veterného parku do sústavy KF a poukazovalo sa v nej na možnosť zvýšenia kapacity pri takomto scenári.

(98) Ak nový technologický vývoj, vývoj na trhu alebo investície do nových veterných parkov na mori v blízkosti KF vedú k modernizácii existujúcej sústavy alebo k finančnej životaschopnosti výstavby nových vedení zvyšujúcich kapacitu dostupnú na obchodovanie (zohľadňujúc potrebu zaistiť bezpečnú prevádzku sústavy KF a susedných sústav), mali by byť takéto investície realizované. Komisia v prípade žiadostí o predĺženie posudzuje aj to, či takéto investície do dodatočnej kapacity možno alebo nemožno odôvodnene očakávať.

(99) Ak poskytovatelia služieb flexibility prejavia konkrétny záujem realizovať vo vnútri sústavy KF alebo v jej blízkosti projekty, ktorými by sa mohla zvýšiť kapacita dostupná na obchodovanie využitím služieb flexibility (napr. uskladňovanie nadbytku vyrobenej veternej energie v batériách na mori), vnútroštátne orgány náležite posúdia takéto investície a využijú ich potenciál na zvýšenie kapacity dostupnej na obchodovanie až do dosiahnutia minimálnej hodnoty stanovenej v článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii.

5.5.3. *Postup pre prípadné žiadosti o predĺženie*

(100) Aby Komisia mohla posúdiť, či je výnimka stále potrebná vzhľadom na možné ďalšie objasnenie a zmeny právneho rámca pre hybridné projekty, vnútroštátne orgány v dostatočnom predstihu pred uplynutím obdobia uplatňovania výnimky informujú Komisiu, či predĺženie výnimky považujú za potrebné. Ak chcú vnútroštátne orgány požiadať o predĺženie tejto výnimky, predložia spoločnú žiadosť v dostatočnom predstihu pred uplynutím obdobia uplatňovania výnimky, aby sa umožnila dôkladná analýza žiadosti o predĺženie a včasné informovanie účastníkov trhu o budúcom regulačnom rámci pre KF. Súčasťou každej takejto žiadosti bude analýza nákladov a prínosov preukazujúca účinky výnimky na sústavu KF aj na regionálnu a európsku úroveň porovnaním aspoň možností ďalšieho uplatňovania výnimky v jej aktuálnej podobe, zvýšenia dostupnej kapacity realizovaním dodatočných investícií a plného začlenenia sústavy KF do všeobecného regulačného rámca pre hybridné aktíva na otvorenom mori platného v čase podania žiadosti o predĺženie.

(101) Komisia pri rozhodovaní o žiadosti o predĺženie náležite zohľadní ekonomické záujmy pripojených veterných parkov a zúčastnených prevádzkovateľ sústav, ale aj širší sociálno-ekonomický vplyv výnimky na regionálnej a európskej úrovni. Preskúmaním by sa malo zistiť najmä to, či a ako by mala byť sústava KF začlenená do širšieho regulačného rámca pre hybridné aktíva.

(102) Každé predĺženie (ak bude udelené) by malo byť časovo obmedzené, aby sa dostatočne zohľadnili zmeny regulačného rámca, technologický vývoj a vývoj na trhu.

(103) Ak Komisia dospeje k záveru, že na udelenie predĺženia sú potrebné zmeny regulačného prístupu, ako je stanovený v tomto rozhodnutí, alebo že sú potrebné iné podmienky na zvýšenie hospodárskej súťaže alebo integrácie trhov, mal by sa na ich realizáciu zaistiť dostatočný čas, pričom ostatným účastníkom trhu by mali byť v dostatočnom predstihu oznámené možné zmeny dostupnej cezhraničnej kapacity,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Kombinovanému sieťovému zariadeniu Kriegers Flak sa udeľuje výnimka z ustanovení článku 16 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2019/943. Pri výpočte dosiahnutia minimálnych úrovní dostupnej kapacity na účely medzioblastného obchodu nebude základom pre výpočet minimálnej kapacity celková prenosová kapacita, ale zvyšková kapacita po odpočítaní kapacity potrebnej nasledujúci deň na prenos prognózovanej elektrickej energie vyrobenej veternými parkmi pripojenými do kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak do príslušných národných sústav na pobreží.

Článok 16 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/943 ostáva plne uplatniteľný a maximálna úroveň kapacity kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak a prenosových sietí, ktoré sú ovplyvnené kapacitou kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak, bude až do výšky celkovej sieťovej kapacity kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak sprístupnená účastníkom trhu v súlade s bezpečnostnými normami spoľahlivej prevádzky siete.

Článok 2

Výnimka podľa článku 1 zahŕňa všetky odkazy na minimálnu kapacitu, ktorá bude sprístupnená na obchodovanie podľa článku 16 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2019/943, v nariadení (EÚ) 2019/943 a v nariadeniach Komisie vychádzajúcich z tohto nariadenia.

Článok 3

Výnimka podľa článku 1 sa bude uplatňovať počas desiatich rokov od prijatia rozhodnutia Komisie. Komisia môže toto obdobie predĺžiť v súlade s článkom 4. Celkové obdobie uplatňovania výnimky vrátane akéhokoľvek predĺženia nepresiahne 25 rokov.

Ak ktorýkoľvek z uvedených troch veterných parkov pripojených do kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak zastaví prevádzku z dôvodov iných než bežná údržba alebo opravy s obmedzeným trvaním, alebo ak takýto veterný park bude podliehať významným úpravám, prognózy objemu elektrickej energie vyrobenej týmto veterným parkom už nebudú odpočítavané podľa článku 1, čím sa zvýši kapacita dostupná v spojovacom vedení na obchodovanie. Prípady prerušenia výroby z dôvodu nízkych cien na trhu alebo pokynov od prevádzkovateľov sústavy sa nebudú brať do úvahy. Za významné sa považujú prinajmenšom úpravy, keď je potrebná nová zmluva o pripojení alebo keď sa zvýši výrobná kapacita veterného parku o viac než 5 %.

Článok 4

Dánske a nemecké orgány môžu požadovať, aby Komisia predĺžila obdobie uplatňovania výnimky stanovené v článku 3. Každá takáto žiadosť musí byť predložená v dostatočnom predstihu pre koncom obdobia uplatňovania výnimky. Každá žiadosť o predĺženie platnosti výnimky musí obsahovať analýzu nákladov a výhod regulačného prístupu zvoleného na základe danej výnimky vrátane kvantitatívnej analýzy. Takisto by mala obsahovať analýzu možných alternatívnych riešení, najmä začlenenie kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak do všeobecného regulovaného systému pre hybridné aktíva na otvorenom mori platného v danom čase, vytvorenie samostatnej ponukovej oblasti na mori pre kombinované sieťové zariadenie Kriegers Flak Combined a/alebo vykonanie dodatočných investícií s cieľom zvýšiť dostupnú prenosovú kapacitu. Ak na základe žiadosti o predĺženie dospeje Komisia k záveru, že sú potrebné zmeny regulačného prístupu, ako je stanovený v tomto rozhodnutí, alebo že sú potrebné iné podmienky na zvýšenie hospodárskej súťaže alebo integrácie trhov, mal by sa na ich realizáciu zaistiť dostatočný čas, pričom ostatným účastníkom trhu by mali byť v dostatočnom predstihu oznámené možné zmeny dostupnej cezhraničnej kapacity.

Článok 5

Ak poskytovatelia služieb flexibility prejavia konkrétny záujem o realizovanie projektu, ktorým sa mohla zvýšiť kapacita dostupná na obchodovanie v kombinovanom sieťovom zariadení Kriegers Flak využitím služieb flexibility, dánske a nemecké orgány náležite zvážia takéto investície a využijú ich potenciál na zvýšenie kapacity dostupnej na obchodovanie až do minimálnej hodnoty stanovenej v článku 16 ods. 8 nariadenia o elektrickej energii. Ak budú takéto investície do kombinovaného sieťového zariadenia Kriegers Flak navrhnuté, ale neumožnia sa, vnútroštátne orgány o tom informujú Komisiu.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Dánskemu kráľovstvu a Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 11. novembra 2020

Za Komisiu
Kadri SIMSON
členka Komisie